Σάββατο 17 Φεβραρίου 1940.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ κ. ΜΕΤΑΞΑ ΔΙΑ ΤΑ ΥΔΡΟΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΑΧΕΛΩΟΥ

ΜΕΓΙΣΤΗ Η ΕΚ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΤΟΥΤΩΝ ΩΦΕΛΕΙΑ ΤΟΣΟΝ ΔΙΑ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΟΣΟΝ ΚΑΙ ΔΙΑ ΤΟ ΚΟΙΝΟΝ

Ἀπαρχὴ ἐκμεταλλεύσεως ὅλων τῶν ὑδατοπτώσεων

ΑΘΗΝΑΙ 17.—Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως προέβη εἰς τὰς κάτωθι ἀνακοινώσεις περὶ τῶν ὑδροηλεκτρικῶν ἔργων τοῦ Ἀχελώου:

«Ἐνεκρίθη καὶ ὑπογραφεῖς ὑπὸ τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως δημοσιεύεται ὁ ἀναγκαστικὸς νόμος, δι' οὗ κυροῦται ἡ μετὰ τῆς ἑλληνικῆς ὑδροηλεκτρικῆς καὶ μεταλλουργικῆς ἑταιρείας τῆς ἱδρυθείσης τῇ συμπράξει τῶν μεγάλων ἑταιριῶν Hugh & Cooper and Co Inc & Chemical Construction Corporation σύμβασις περὶ παραχωρήσεως τῇ ἑταιρείᾳ ταύτῃ μέρους τῆς ὑδροδυναμικῆς δυνάμεως τοῦ Ἀχελώου ποταμοῦ.

Ἐξ ἑκάστου τῶν πρώτων μελημάτων τοῦ Νέου Κράτους ἦτο καὶ ἡ χρησιμοποίησις τῶν πλουτοπαραγωγικῶν δυνάμεων τῆς χώρας, μία τῶν ὁποίων σπουδαιοτάτη εἶνε καὶ ἡ τῆς διὰ τῶν ρεόντων ὑδάτων πρὸς παραγωγὴν ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας ὁ λευκὸς ἄθραξ τῆς Ἑλλάδος. Βεβαίως δὲν εἶνε δυνατὴ ἡ ἄμεσος καὶ ταχὺ χρονικὸν χρησιμοποίησις ὅλης τῆς εἰς ὑδραυλικὴν ἐνέργειαν δυνάμεως τῶν ἐν Ἑλλάδι ρεόντων ὑδάτων, ἡ βαθμιαία ὅμως καὶ ἀναλόγως τῶν ἀναπτισσομένων βιομηχανικῶν, ἀγροτικῶν καὶ κοινωνικῶν ἀναγκῶν ἦτο ἐπιβεβλημένη. Ἀτυχῶς οὐδὲν εἶχε γίνει.

ΤΙ ΣΥΝΕΒΑΙΝΕ ΑΛΛΟΤΕ

Τοὐναντίον δὲ, δεκάκις ὑπεβλήθησαν λογικαὶ προτάσεις καὶ ἐπετυγχάνετο ἡ συνομολόγησις ἀρτίας συμβάσεως τόσοι ἀπὸ ἀπόψεως συμφέροντος ὅσον καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ἐξυπηρετήσεως τοῦ κοινοῦ ἐματαιοῦντο τὴν τελευταίαν στιγμὴν τῇ ἐπεμβάσει συμφεροντολόγων. Τὸ σημερινὸν ὅμως κράτος, μὴ ὑποκείμενον εἰς τοιαύτας ἐπιδράσεις καὶ ἔχον πρὸ ὀφθαλμῶν μόνον τὸ συμφέρον τοῦ κράτους καὶ τοῦ κοινοῦ ἐνεθάρρυνε πᾶσαν προσπάθειαν πρὸς ἐκτέλεσιν μεγάλων ὑδροηλεκτρικῶν ἔργων καὶ εὐθὺς μετὰ τὴν 4ην Αὐγούστου 1936, ὅτε παρουσιάσθησαν αἱ μεγάλαι ἀμερικανικαὶ ἑταιρίαι Hugh & Cooper and Co Inc & chemical construction corporation, ζητοῦσαι τὴν παροχὴν ἀδείας διὰ τὴν μελέτην τῶν ὑδροδυναμικῶν δυνάμεων καὶ ἐπιλογῆς μεταξὺ αὐτῶν πρὸς χρησιμοποίησιν διὰ τὴν ἵδρυσιν μεταλλουργικῶν καὶ χημικοβιομηχανιῶν, ὑπεγράφη ἡ ἀπόφασις ἤδη ἀποτεθεῖσα κατὰ τὸν Σεπτέμβριον 1936 ὁ ἀναγνωρίζων νόμος 145, ὅτι ἐπετράπη ἡ ἐπὶ ἐγγυήσει παραχώρησις ἀδείας πρὸς ἐκπόνησιν τεχνικῆς καὶ οἰκονομικῆς μελέτης ἐκμεταλλεύσεως τῆς ὑδραυλικῆς πτώσεως καὶ ὑποβολῆς προτάσεως πρὸς παραχώρησιν τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῆς ἐκ τῆς πτώσεως δυνάμεως, πρὸς παραγωγὴν ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας.

Βάσει τοῦ νόμου τούτου ἐχορηγήθη εἰς τὰς ἀνωτέρω ἑταιρείας ἡ ἄδεια μελέτης τῶν ποταμῶν Ἀλιάκμονος καὶ Ἀχελώου καὶ τῶν χειμάρρων Μόρνου καὶ Εὐκόου ὑπὸ τὸν ὅρον, ὅπως ἐντὸς ἔτους ὑποβάλωσι ἔκθεσιν περὶ τῆς προτιμητέας ὑπ' αὐτῶν δυνάμεως, ἐν συνεχείᾳ δὲ ὑποβάλωσι τὴν σχετικὴν μελέτην καὶ τὰς προτάσεις αὐτῶν πρὸς ἐκμετάλλευσιν μέχρι τῆς 1ης Νοεμβρίου 1938. Ὁ ἀνάδοχος προέκρινε τὸν Ἀχελῶον ποταμὸν καὶ ὑπέβαλε τὰς προμελέτας καὶ τὰς προτάσεις αὐτοῦ ἐμπροθέσμως.

Η ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

Αἱ μελέται καὶ αἱ προτάσεις ἐμελετήθησαν ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ὑπουργείων καὶ εἶτα ἐξητάσθησαν καὶ ὑπὸ τῆς ἀνωτάτης ἐπιτροπῆς οἰκονομικῆς ἀμύνης ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως. Αὕτη ἐξωμάλυνε τὰς διαφορὰς κατὰ τὴν ὁδηγὴν καὶ δικαίαν ἀντίληψιν τοῦ συμφέροντος τοῦ κράτους. Καὶ οὕτω ὑπεγράφη ἡ σύμβασις διὰ τὴν χορηγοποίησιν μιᾶς τῶν μεγαλυτέρων ὑδραυλικῶν δυνάμεων τῆς τοῦ Ἀχελώου. Ἡ ἐκμετάλλευσις τῆς δυνάμεως τοῦ Ἀχελώου προβλέπεται διὰ τῆς συμβάσεως εἰς τρία στάδια, ἀναλόγως τῆς προόδου τῶν βιομηχανικῶν ἐγκαταστάσεων καὶ τῶν ἐμφανιζομένων ἀναγκῶν δημιουργουμένων τριῶν διαδοχικῶν πτώσεων τῆς πρώτης [illegible] τῆς δευτέρας [illegible] τῆς τρίτης εἰς Κρεμαστά.

Ἡ πρώτη πραγματοποιηθεῖσα πτῶσις τῶν Κρεμαστῶν ἔχει ὕψος πτώσεως 81,50. Διὰ τοῦ κατασκευασθησομένου φράγματος θὰ δημιουργηθῇ τεχνικὴ λίμνη εἰς Κρεμαστά, ἡ ἐν τῇ ὁποίᾳ χρήσιμος ἐναποθήκευσις ὕδατος ὑπολογίσθη εἰς 418 ἑκατομμύρια κυβικὰ μέτρα, ἡ μενίστη παροχὴ ὕδατος ὑπολογίσθη εἰς 88 κ.μ. Ἡ πρώτη εἰς Κρεμαστὰ πτῶσις ἀποδίδει οὕτω εἰς συνεχεῖς εἰκοσιτετράωρον δύναμιν 76600 ἵππων, παρεχουσαν ἠλεκτρικὴν ἐνέργειαν 458 ἑκατομμυρίων ὡριαίων χιλιοβάτ, ἡ δευτέρα εἰς Πρεβεζᾶν, μὲ τὴν αὐτὴν παροχὴν τῶν 88 κ.μ. ὕδατος καὶ μὲ ὕψος πτώσεως 30,85 μέτρων ἀποδίδει δύναμιν 28 χιλιάδων ἵππων παρέχουσαν ἠλεκτρικὴν ἐνέργειαν 170 ἑκατομμυρίων ὡριαίων χιλιοβάτ.

Τέλος ἡ τρίτη πατὰ τὸ Κριεκούκιον, ὕψους 35.85 ἀποδίδει δύναμιν 32 χιλιάδων ἵππων παρέχουσαν ἠλεκτρικὴν ἐνέργειαν 192 ἑκατομμυρ. ὡριαίων κιλοβάτ. Τὸ σύνολον τῆς δυνάμεως θὰ παράγῃ ἐνέργειαν ἥτις ἀνέρχεται εἰς 820 ἑκατομμύρια ὡριαίων κιλοβάτ ἐτησίως.

Διὰ τὴν πρώτην ἐπὶ τοῦ παρόντος χρησιμοποιηθησομένην πτῶσιν τῶν Κρεμαστῶν, ὁ ἀνάδοχος ἐγγυᾶται ἐλαχίστην ἠλεκτρικὴν ἐνέργειαν 229 ἑκατομμυρίων ὡριαίων κιλοβάτ. Διὰ νὰ κατανοηθῇ τὸ μέγεθος τῆς ἠλεκτρικῆς ταύτης ἐνεργείας, ἀρκεῖ νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἡ συνολικὴ ἐν Ἑλλάδι χρησιμοποιουμένη σήμερον ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια ἀνέρχεται εἰς 220 ἑκατομμύρια ὡριαίων χιλιοβάτ ἐκ τῶν ὁποίων τὰ 160 ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιᾷ, τὰ δὲ λοιπὰ 60 εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα. Ἐννοεῖται ὅτι διὰ νὰ χρησιμοποιηθῇ ἡ ἐνεργεία αὕτη, ἀνάδοχος θὰ ἱδρύσῃ βιομηχανικὰς ἐγκαταστάσεις μεταλλουργίας καὶ χημικάς, ἐν συνεργασίᾳ μὲ τὸς μεγάλας ἀμερικανικὰς ἑταιρίας Hugh & Cooper and Co inc & Chemical Construction Corporation. Ἡ ὠφέλεια ἐκ τῆς ἱδρύσεως τῶν βιομηχανιῶν τούτων εἶναι κολοσσιαία, τόσον διὰ τὸ κράτος, ὅσον καὶ τὸ κοινόν.

Πρέπει ἀκόμη νὰ προστεθῇ ὅτι διὰ τοῦ σχηματισμοῦ τῆς τεχνικῆς λίμνης εἰς Κρεμαστὰ θὰ ρυθμισθῇ ἡ ροὴ τῶν ὑδάτων τοῦ Ἀχελώου καὶ θ' ἀποφευχθῶσιν αἱ μεγάλαι πλημμύραι εἰς τὰ κατάντη καὶ δὴ εἰς τὰς ἑκατέρωθεν τῆς πεδινῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ ἐκτάσεις, ἔτι δὲ θὰ κανονισθῶσιν αἱ ἀρδεύσεις αἱ ὁποῖαι θὰ γίνωνται εἰς πολὺ μεγαλυτέραν κλίμακα τῆς σημερινῆς.

Τὸ ἀνωτέρω ἔργον εἶνε τὸ πρῶτον ἄλλο μέγα βῆμα διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῆς δυνάμεως τῶν ρεόντων ὑδάτων, τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου πλουτοπαραγωγικοῦ παράγοντος τῆς χώρας, ἡ ὁποία, χωρὶς οὐδεμίαν νὰ ὑποστῇ δαπάνην τὸ κράτος, θὰ ἀσκήσῃ μεγίστην ἐπιρροὴν ἐπὶ τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν, κατὰ πλείστας τῶν κατευθύνσεων αὐτῆς, ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ κράτους καὶ τοῦ κοινοῦ.